

VERSLAG INSPRAAKPROCEDURE "ZONNEPARK DORST"

Inhoud

1. Aanleiding	2
2. Omgevingsdialoog	4
3. Inspraakprocedure	5
4. Ingekomen inspraakreacties	6
4.1. Inleiding en leeswijzer	6
4.2. Samenvatting inspraakreacties en gemeentelijk standpunt daarover	6
4.2.1 <i>Procedure van de inspraak</i>	7
4.2.2 <i>Algemeen beleid duurzame energie</i>	8
4.2.3 <i>Locatiekeuze</i>	11
4.2.4 <i>Visuele hinder Bavelse Berg en zonnepark Akkerweg</i>	12
4.2.5 <i>Ruimtelijke kwaliteit</i>	14
4.2.6 <i>Natuur (flora en fauna)</i>	15
4.2.8 <i>Overige vragen</i>	16
5. Conclusie	19
Bijlage 1 Overzicht unieke inspraakreacties	21
Bijlage 2 Bericht gemeente Breda landschappelijke inpassing	26

1. Aanleiding

Op 22 december heeft de gemeente van Rooftop Energy BV (sinds 1 maart: Groendus¹) een principeverzoek ontvangen voor het realiseren van een zonnepark nabij de Bavelse Berg, aan de Akkerweg in Dorst. Het principeverzoek van Rooftop Energy BV ziet op de realisatie van een zonneweide aan de Akkerweg in Dorst van in totaal ca. 10 hectare, met ca. 37.500 zonnepanelen met een totale capaciteit van ca. 12,8 MW (november 2020). In onderstaande figuur is het plangebied weergegeven. Het blauw gearceerde deel zal worden ingericht als zonneweide.

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan “Buitengebied”. De locatie kent op basis van het bestemmingsplan in hoofdzaak de bestemming ‘Agrarisch’. Voor een zeer beperkt deel geldt ook de bestemming ‘Water’.

Op grond van het geldende bestemmingsplan is de aanleg van een grondgebonden zonnepark met bijbehorende voorzieningen niet mogelijk. Het is daarbij aan de gemeente om af te wijken of er afgeweken kan worden van het bestemmingsplan. Hiervoor dient een uitgebreide planologische procedure voor het afwijken van het bestemmingsplan (op basis van artikel 2.12 eerste lid, onderdeel a, onder 3 Wabo) te worden doorlopen.

De ontwikkeling van de zonneweide past binnen de duurzaamheidsambities van het college en regionale afspraken uit de RES. De locatie is in de vastgestelde Routekaart Energietransitie 2019-2022 aangewezen als één van de twee geschikte locaties binnen de gemeente voor de ontwikkeling van een zonneweide.

De gemeenteraad heeft op 1 juli 2006 de inspraakverordening Oosterhout 2006 vastgesteld. Deze verordening schrijft voor dat op de voorbereiding of herziening van ruimtelijke plannen, alsmede de zelfstandige projectprocedure (nu een afwijking van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 2.12 eerste lid, sub a, sub 3 Wabo), inspraak dient te worden verleend. Deze inspraakprocedure biedt de omgeving de gelegenheid, voorafgaand aan de vergunningaanvraag, kennis te nemen van een voorgenomen plan en hun reacties daarop te geven aan het College van Burgemeester en Wethouders van Oosterhout (verder: college). Zo laat het college zich voorafgaand aan besluitvorming over initiatieven informeren over zorgen of bezwaren uit de omgeving waarmee rekening gehouden kan worden in de afweging van het al dan niet in procedure (laten) brengen van initiatieven.

De inspraakprocedure kan worden gestart nadat een initiatiefnemer een zogenaamd ‘principeverzoek’ heeft ingediend. Dit principeverzoek betreft een projectbeschrijving op hoofdlijnen.

¹ Sinds 1 maart 2021 is Rooftop Energy B.V. opgegaan in Groendus. Voor de duidelijkheid zullen we in dit inspraakverslag nog de oude naam Rooftop Energy gebruiken.

Op 19 januari 2021 heeft het college besloten het principeverzoek voor het zonnepark Dorst voor inspraak vrij te geven. Het college verleent daarmee medewerking aan het starten van de inspraak, omdat het initiatief van het zonnepark Dorst past binnen de gemeentelijke ambities voor de energietransitie en het beleid dat hiervoor is vastgesteld. De inspraakreacties die zijn ingezonden worden meegewogen in de definitieve afweging door het college over het principeverzoek.

Het principeverzoek is ook intern door verschillende vakdisciplines getoetst. Eventuele opmerkingen of benodigde aanpassingen dienen door de initiatiefnemer in een omgevingsvergunningaanvraag te worden verwerkt. Het principeverzoek is ook voor vooroverleg voorgelegd aan onder andere de Provincie Noord-Brabant, het Waterschap en de Veiligheidsregio.

2. Omgevingsdialoog

Op 10 december 2018 heeft het College de richtlijn omgevingsdialoog vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat bij ontwikkelingsinitiatieven een omgevingsdialoog plaatsvindt. Hierbij dient de initiërende partij in een vroeg stadium van de planontwikkeling de dialoog met de omgeving aan te gaan. De omgevingsdialoog is bedoeld om de omgeving van het initiatief te informeren, maar ook om input uit de omgeving op te halen over de plannen en het draagvlak te peilen. Initiatiefnemers stellen hierover een verslag op dat wordt bijgevoegd bij de vergunningaanvragen. Hieruit dient duidelijk te worden wat met de uitkomsten van de overleggen is gedaan en of deze al dan niet hebben geleid tot aanpassing van de plannen of (vervolg)proces.

Door de ontwikkelaar zijn diverse gesprekken gevoerd. Ook is met diverse instanties contact geweest over de beoogde ontwikkeling. Dit zijn onder meer:

- Omwonenden
- Waterschap Brabantse Delta
- Gemeente Breda
- Grondeigenaren
- Vertegenwoordiging bedrijvenvereniging Minervum
- Dorpsplatform Dorst
- Milieuvereniging Oosterhout

De Omgevingsdialoog wordt voortgezet door de initiatiefnemer. De bedoeling is om, zodra dit weer kan, enkele fysieke bijeenkomsten te organiseren om in gesprek te gaan met de omwonenden en inwoners van Dorst, bijvoorbeeld aangaande hun wensen voor landschappelijke inpassing.

Indien door Covid-19 de fysieke bijeenkomsten dit voorjaar nog niet mogelijk blijken, zal teruggevallen worden op digitale bijeenkomsten.

De bijeenkomsten zullen worden aangekondigd via de website www.zonneparkdorst.nl en reguliere media kanalen. Omwonenden zullen persoonlijk per brief worden geïnformeerd.

3. Inspraakprocedure

Het initiatief “zonnepark Dorst” heeft conform de Algemene Inspraakverordening Oosterhout 2006 met ingang van 4 februari 2021 tot en met 24 februari 2021 ter inzage gelegen.

Kennisgeving van het voorgenomen plan heeft plaatsgevonden op 4 februari 2021 in het Weekblad Oosterhout en op de gemeentelijke website. Gedurende de aangegeven termijn bestond de gelegenheid om schriftelijk (per e-mail) en mondeling op het plan te reageren door de indiening van een inspraakreactie.

Er zijn in totaal 28 reacties ingediend.

Alle individuele insprekers ontvangen dit eindverslag inspraakprocedure “zonnepark Dorst”. Dit verslag wordt daarnaast ter kennisname toegestuurd aan de gemeenteraad en wordt gepubliceerd op de website www.zonneparkdorst.nl.

Het college besluit op basis van dit inspraakverslag of het initiatief van Rooftop Energy BV, eventueel met aanpassingen, verder uitgewerkt kan worden. Het is dan aan de initiatiefnemer de omgevingsvergunningprocedure te starten.

4. Ingekomen inspraakreacties

4.1. Inleiding en leeswijzer

Er zijn in totaal 28 inspraakreacties ingediend.

Om praktische redenen en omwille van leesbaarheid is in dit inspraakverslag gekozen voor een behandeling per onderwerp/ thema en niet voor een behandeling per ingediende reactie. Per onderwerp wordt in paragraaf 4.2 ingegaan op de geuite zorgen, bezwaren en gestelde vragen. Bij enkele paragrafen wordt afgesloten met beantwoording van enkele specifieke inspraakreacties.

Dit verslag van de inspraakreacties betreft de beantwoording van de inspraakreacties op basis van de huidige beschikbare informatie. Dit verslag betreft dus nadrukkelijk geen beoordeling (van een vergunningsaanvraag) van het initiatief.

De definitieve plannen en de onderbouwing daarvan wordt bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend door de initiatiefnemer. Pas dan zal de daadwerkelijke beoordeling van de plannen en de onderbouwing in het kader van de vergunningenprocedure door de specialisten van de gemeente plaatsvinden, waarbij getoetst wordt aan relevante wet- en regelgeving.

De initiatiefnemer werkt op dit moment het project verder uit voor de omgevingsvergunningsaanvraag. Daarbij wordt voor zover mogelijk rekening gehouden met de inspraakreacties. Ook wordt er zo nodig nog nader onderzoek gedaan bijvoorbeeld naar de gevolgen voor de natuur in het gebied.

Opgemerkt wordt als laatste dat, hoewel de inspraakreacties op hoofdlijnen worden weergegeven, een integrale beoordeling daarvan heeft plaatsgevonden.

4.2. Samenvatting inspraakreacties en gemeentelijk standpunt daarover

In de hiernavolgende paragrafen worden de reacties per thema verzameld en beantwoord. De reacties worden daarbij per thema eerst kort samengevat. In de beantwoording zijn alle inspraakreacties meegenomen. De thema's uit de inspraakreacties zijn:

1. Procedure van de inspraak
2. Algemeen beleid duurzame energie
3. Locatiekeuze
4. Visuele hinder zonnepark Bavelse Berg en zonnepark Dorst/Akkerweg
5. Ruimtelijke kwaliteit
6. Natuur (flora en fauna)
7. Overige vragen

4.2.1 Procedure van de inspraak

Diverse insprekers hebben opmerkingen over het voeren van de inspraak over het initiatief. Circa een kwart van de insprekers is positief over het project en wil graag meer informatie over en betrokken zijn bij de investerings- of participatiemogelijkheden. Insprekers zijn van mening dat:

- inwoners van Dorst onvoldoende betrokken zijn geweest bij de locatiekeuze
- er onvoldoende is gecommuniceerd door de initiatiefnemer.
- de inspraak vooral ingaat op de vraag hoe het project wordt gerealiseerd en niet of het project wel of niet moet worden gerealiseerd.
- Investeren of participeren in het project interessant is.

Reactie gemeente

Op dit moment bevindt het project zich nog in de voorfase. In deze voorfase wordt de mogelijkheid tot inspraak gegeven aan omwonenden. Op die manier kan, voorafgaand aan de officiële vergunningsprocedure, het college nog rekening houden met zorgen, bezwaren en wensen van inwoners. Voordat besloten wordt om het project al dan niet door te laten gaan in de vergunningprocedure vindt nog een weging plaats door het college.

De veronderstelling dat al besloten is dat het zonnepark er gaat komen is dus niet juist. Wel is het zo dat de gemeente in de basis voorstander is van het realiseren van een zonnepark op deze locatie, hetgeen ook blijkt uit het feit dat deze locatie al eerder als zoekgebied is aangewezen in de Routekaart Energietransitie 2019-2022.

De gemeente staat dus positief tegenover het principeverzoek. In de paragraaf 4.2.3 wordt nader ingegaan waarom eerder is besloten dat dit volgens de gemeente een goede locatie is. Het is aan het college van B&W om op basis van de inspraakreacties te besluiten of het zonnepark, eventueel in aangepaste vorm, door kan naar de vergunningsfase. Dan toetst de gemeente of wordt voldaan aan wet- en regelgeving. Ook de uitkomsten van deze toets kunnen nog aanleiding zijn om het project stop te zetten of aan te passen.

De initiatiefnemer is verplicht om een zogenaamde Omgevingsdialoog te voeren met de omgeving. Deze is reeds vorig jaar opgestart. Met o.a. omwonenden, het Dorpsplatform en de milieuvereniging Oosterhout zijn eerste gesprekken gevoerd door de initiatiefnemer. De omgevingsdialoog zal komende periode verder doorlopen.

De omgevingsdialoog is gevoerd met een ieder die direct zicht heeft op het park. In het principeverzoek is in figuur 14 aangegeven welke omwonenden en grondeigenaars betrokken zijn. Er zullen daarbij echter altijd mensen uit de omgeving zijn die graag ook eerder betrokken willen worden. De initiatiefnemer wordt gevraagd om de omgevingsdialoog verder voort te zetten. Daarbij zullen ook de bredere groep met omwonenden die dat hebben aangegeven, betrokken worden.

De initiatiefnemer organiseert ook nog bredere informatiebijeenkomsten voor omwonenden en inwoners van Dorst over het zonnepark. Ook kunnen mensen meepraten over (financiële) participatiemogelijkheden en landschappelijke inpassing van het zonnepark.

De inwoners van Dorst zijn inderdaad niet direct betrokken bij de locatiekeuze voor dit zonnepark. De gemeenteraad heeft, op voorstel van het college, eerder ingestemd met deze locatie. Deze locatie ligt ver van woningen, met uitzondering van één aangrenzende boerderij en tegen een industrieterrein aan. Daarmee is de inbreuk op het landschap beperkt. Hier wordt verder op ingegaan bij de paragraaf over de locatiekeuze (4.2.3.).

De realisatie van het zonnepark op de Bavelse Berg in opdracht van de gemeente Breda is een andere reden waarom deze locatie geschikt wordt geacht voor een zonnepark. Hierdoor wordt grootschalige energieopwekking met zon geconcentreerd op één locatie. In de paragraaf ruimtelijke kwaliteit en visuele hinder wordt nader ingegaan op het zonnepark op de Bavelse Berg.

4.2.2 Algemeen beleid duurzame energie

In de inspraakreacties worden vragen gesteld over het door de gemeente Oosterhout gehanteerde beleid voor duurzame energie en welke keuzes daarin zijn gemaakt. Ook worden diverse bezwaren tegen het energiebeleid van de gemeente Oosterhout geuit.

Insprekers zijn samengevat van mening dat:

- De schaarse groene grond een andere bestemming moeten krijgen.
- Er landelijk beleid moet worden gemaakt om duurzame energie toe te passen voordat gemeenten hiermee aan de slag gaan.
- Dat duurzame energie moet worden toegepast in nieuwbouwwijken.
- Zonneparken niet op deze schaal in het landschap moeten worden gelegd.
- Zonneparken niet de oplossing is om duurzame energie op te wekken.
- 'Zulke' projecten allemaal aan rand van gemeente worden uitgevoerd.
- As dit plan toch doorgaat het naar rato van inwoners Dorst moet gebeuren.
- De gemeente moet richten op bewustwording van inwoners om duurzamer te leven.
- Landbouwgrond teruggegeven moet worden aan natuur of in bruikleen gegeven aan een duurzame voedsel producent.
- Er meer gebruik moet worden gemaakt van zon op dak, conform de zonneladder
- Er geen sprake is van duurzaamheid als over 25 jaar het zonnepark weer wordt verwijderd.
- Dit een prestatie project is en dat er betere oplossingen zijn.
- De procedure wijziging bestemmingsplan moet worden gevolgd als het initiatief wordt voortgezet.

Reactie gemeente

Algemeen beleid

Het belangrijkste doel van het Klimaatakkoord van het Rijk is de CO₂-uitstoot in 2030 met 49% te verminderen vergeleken met 1990. Uiteindelijk moet de uitstoot in Nederland in 2050 omlaag met 90% of meer. In het Klimaatakkoord zijn landelijk afspraken gemaakt over de wijze waarop deze doelstellingen bereikt moeten worden. Een van de belangrijkste pijlers van dit Klimaatakkoord betreft de transitie van fossiele naar duurzame energie. Voor de sectoren gebouwde omgeving, elektriciteit, mobiliteit, industrie en landbouw zijn afspraken gemaakt hoe deze gaan bijdragen aan de CO₂-reductie.

Eén van de afspraken in het Klimaatakkoord voor de sector Elektriciteit is dat 30 energieregio's in Nederland onderzoeken waar en hoe duurzame elektriciteit op land (wind en zon) opgewekt kan worden. De Regionale Energiestrategie (RES) beschrijft regionale keuzes voor de grootschalige opwekking van duurzame energie en de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. In de RES beschrijft elke regio zijn eigen keuzes. Voor de regio West-Brabant zijn deze keuzes vastgelegd in de RES 1.0 welke op 30 en 31 maart 2021 door de gemeenteraad is behandeld. In de concept RES West-Brabant is regionale afstemming bereikt over de invulling van de bijdrage die deze regio moet leveren aan de realisatie van de landelijke hoofddoelstelling.

De duurzaamheidsopgave voor Oosterhout

Dit dient in totaal op te tellen tot de landelijke doelstelling voor het opwekken van 35 TeraWattuur (TWh) duurzame energie in 2030. De regionale bijdrage vanuit West Brabant is bepaald op 2,0 TWh aan gangbare technieken (zon/wind) en 0,2 TWh aan innovatieve technieken. Deze regionale opgave is onderverdeeld naar een opgave per gemeente. Voor de gemeente Oosterhout komt deze opgave neer op 0,192 TWh ofwel 192 Gigawattuur (GWh) tot 2030. De gemeente Oosterhout moet dus uiterlijk in 2030 192 GWh aan duurzame energie produceren.

De totale energiebehoefte in de gemeente is daarbij veel groter dan alleen het elektriciteitsverbruik van de huidige circa 25.000 huishoudens. Denk aan onder meer de energiebehoefte van industrie, winkels, openbare gebouwen, landbouw en verkeer & vervoer. Dat betekent dat de totale hoeveelheid duurzame energie die we moeten opwekken ook hoger ligt dan alleen het energieverbruik van onze huishoudens.

Duurzaamheidsambities Oosterhout

Als gemeente willen wij onze verantwoordelijkheid nemen en samen met inwoners en ondernemers in actie komen door te starten met de energietransitie. Wij voelen onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een leefbare wereld voor toekomstige generaties. En voor de leefbaarheid en de toekomst van Oosterhout.

Onze ambities vallen grofweg uiteen in ambities met betrekking tot het besparen van energie en ambities op het gebied van het opwekken van energie. In 2030 moet Oosterhout als gezegd 192 GWh aan duurzame energie opwekken. Voor energiebesparing hebben we ons ten doel gesteld in 2050 ruim 30% besparing te realiseren ten opzichte van het huidige gebruik in Oosterhout (peildatum 2017).

In het document '[Ambities voor de energietransitie Oosterhout 2030](#)' en de bijbehorende [Routekaart energietransitie 2019-2022](#) zijn deze ambities verder uitgewerkt. In de Routekaart Energietransitie 2019-2022 zijn de concrete projecten opgenomen waarmee we deze ambities gaan realiseren tot en met 2022. Beide documenten zijn besproken en in oktober 2019 vastgesteld door de Gemeenteraad.

Zonneladder

De provincie Noord-Brabant schrijft in de [Interim Omgevingsverordening](#) (artikel 3.41) voor, dat het gebruik van landbouwgronden voor grootschalige zonneweiden zoveel mogelijk beperkt moet worden. Dit is ook in de Regionale Energiestrategie zo afgesproken. Zon op bedrijfsdaken en andere locaties (zoals voormalige vuilnisbelten, geluidswallen, braakliggende terreinen binnenstedelijk, etc.) gaan zo mogelijk voor zonneparken op landbouwgrond. Dit wordt de 'zonneladder' genoemd). Indien toch gekozen wordt voor een zonnepark op landbouwgrond moet dit goed gemotiveerd worden.

Artikel 3.41 Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant:

Binnen Landelijk gebied is nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie als:

- a. uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;
- b. de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;
- c. de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;
- d. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
- e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Om de 192 GWh aan duurzaam opgewekte energie in 2030 te realiseren is een mix van de energiebronnen zon en wind, noodzakelijk. Andere vormen van duurzame energie (elektriciteit) zijn op dit moment nog niet rendabel en/of voorhanden.

De gemeente Oosterhout heeft deze zogenoemde 'zonneladder' bij het opstellen van haar Routekaart Energietransitie ook toegepast, zodat ook wij zo weinig mogelijk landbouwgronden gebruiken voor de energietransitie. Dit wordt hieronder toegelicht.

Opgave windenergie

In Oosterhout is er, vanwege het beperkte aantal geschikte locaties, voor gekozen 90 GWh met windenergie op te wekken. Deze 90 GWh willen we realiseren met de bestaande 6 windmolens op Weststad en de uitbreiding daarvan met 2 windmolens in Oranjepolder langs de A59. Dan blijft dus nog 102 GWh over om op te wekken met zonenergie.

Opgave zon op bedrijfsdaken

Met het project 'Zon op Bedrijfsdaken' stimuleren we ondernemers om zonnepanelen te gaan plaatsen. Doelstelling is om in 2030 54 GWh energie op te wekken met zon op bedrijfsdaken. Om dit te bereiken moeten circa 160.000 zonnepanelen op daken worden gelegd wat betekent dat circa 35% van het totale oppervlak aan bedrijfsdaken in Oosterhout met zonnepanelen worden vol gelegd.

Landelijk wordt gerekend met een doelstelling van 20-25% van de bedrijfsdaken vol met zonnepanelen. Oosterhout zit daar dus al ruim boven. Als we onze volledige doelstelling voor duurzame energie voor 2030 op bedrijfsdaken willen realiseren, moeten we circa 65-70% van onze bedrijfsdaken in 10 jaar vol leggen. Dit is onrealistisch en technisch onhaalbaar.

Met 35% aan bedrijfsdaken hebben we een zeer ambitieuze doelstelling. Als gemeente hebben we geen mogelijkheid om zonnepanelen op bedrijfsdaken verplicht te stellen. Ook zijn lang niet alle bedrijfsdaken en dakconstructies geschikt om panelen (rendabel) op te leggen.

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de (nieuw)bouw en uitbreiding van bedrijfspanden wijst de gemeente de eigenaren op het realiseren van een voor zonnepanelen geschikte dakconstructie. Dit geldt ook voor het nieuwe bedrijventerrein Everdingen-Oost. Landelijk wordt onderzocht of het bouwbesluit aangepast kan worden, zodat een dak altijd geschikt dient te zijn voor de plaatsing van zonnepanelen. Dit is echter nog niet gebeurd. Voor bedrijven blijft het hierdoor uiteindelijk een bedrijfseconomische afweging of een bedrijf kan en wil investeren in zonnepanelen op het dak.

Overige locaties

Onderdeel van de zonneladder zijn ook andere locaties voor grootschalige opwek van zonne-energie, zoals (tijdelijk) braakliggende terreinen binnen stedelijk gebied of aan de randen van stedelijk gebied, voormalige vuilstortplaatsen en geluidswallen.

In de gemeente Oosterhout zijn dergelijke locaties, die rendabel te exploiteren zijn, niet voor handen en/of te klein om een substantiële bijdrage te leveren en/of de impact voor de omgeving is te groot.

Zon op woningen

In Oosterhout is ca. 15-20% van de circa 26.000 woningen voorzien van zonnepanelen. Het gaat dan om ca. 5.000 woningen. Uitgaande van gemiddeld 10 panelen per woning zijn er nu ca. 50.000 zonnepanelen geplaatst. De opbrengst uit deze panelen mogen, vanuit de landelijke berekeningsmethodiek van het Nationaal Programma RES, echter niet meegerekend worden voor de opgave en realisatie van de 192 GWh in 2030.

De realisatie van zon op woningen wordt op dit moment als te onzeker beschouwd. Uiteraard stimuleren we als gemeente de realisatie van zon op woningen, onder meer met de duurzaamheidslening. Ook voor de ontwikkeling van nieuwbouwwijken/projecten streeft de gemeente naar het zoveel als mogelijk benutten van de daken van woningen voor zonnepanelen. Er bestaat (helaas) ook nog geen mogelijkheid om projectontwikkelaars te verplichten tot het maximaal benutten van het dakoppervlak voor zonnepanelen.

Noodzaak voor zonneparken op landbouwgrond

Dat betekent dat van de doelstelling van 192 GWh (na aftrek van 90 GWh wind en 54 GWh op bedrijfsdaken) nog 48 GWh over blijft om duurzaam op te wekken in 2030. Op dit moment zijn zon en wind de technisch meest haalbare en bruikbare energiebronnen. Dus de resterende 48 GWh moet worden opgewekt met zonneparken op landbouwgronden of andere gronden. Zoals al aangegeven zijn andere gronden daarvoor niet geschikt.

Om te voorkomen dat overal in de gemeente kleine zonneparken ontstaan is er in 2018 voor gekozen om slechts 2 grotere locaties te benoemen als geschikt voor een grootschalig zonnepark. In de volgende paragraaf wordt nader ingaan op de locatiekeuze voor het zonnepark aan de Akkerweg in Dorst.

Op basis van het beleid van de provincie Noord-Brabant mag een zonnepark slechts tijdelijk (voor 25 jaar) vergund worden en moet daarvoor worden afgeweken van het bestemmingsplan. Daarmee wordt voorkomen dat deze landbouwgronden hun bestemming definitief kwijtraken.

Voor een afwijking van het bestemmingsplan voor 25 jaar moet een uitgebreide planologische procedure worden doorlopen. Zowel het college als de gemeenteraad van Oosterhout moeten daarbij meerdere malen besluiten nemen. Ook tegen een afwijking van het bestemmingsplan kunnen zienswijzen ingediend worden en beroep ingesteld worden.

4.2.3 Locatiekeuze

Uit de inspraakreacties blijkt dat er vragen leven over de keuze van de locatie voor het zonnepark. Insprekers zijn onder andere van mening dat:

- Onduidelijk is of andere locaties in beeld zijn geweest, welke afwegingen zijn gemaakt, en waarom niet gekozen is voor zonnepanelen op bijvoorbeeld geluidswallen.
- Er sprake is van een onevenredige belasting van Dorst als het gaat om de opwekking van duurzame energie voor de regio.
- Agrarische gronden niet geschikt zijn om in te zetten voor de realisatie van een zonnepark.

Reactie gemeente

Het college is in de basis voorstander van het realiseren van een zonnepark op deze locatie. Daarom is deze locatie in 2018 aangewezen als zoekgebied voor een zonneweide. Dat is ook waarom het principeverzoek voor inspraak is vrijgegeven.

Met dit zonnepark wordt invulling gegeven aan de ambities van de gemeente rond het opwekken van duurzame energie. Zoals beschreven in de paragraaf 'Algemeen beleid duurzame energie' heeft het college de afgelopen jaren het energiebeleid voor de gemeente uitgewerkt. Dit is terug te vinden in diverse documenten die ook door de gemeenteraad zijn vastgesteld.

Bij het vaststellen van de Routekaart Energietransitie 2019-2022 is uitgebreid gesproken over grootschalige energieopwekking met zonneweiden. De gemeenteraad heeft aangegeven in het kader van zorgvuldig ruimtegebruik zo min mogelijk (landbouw)gronden te willen benutten voor grootschalige zonneparken. Om die reden zijn, op voorstel van het college, slechts 2 locaties benoemd als geschikt voor grootschalige zonnepark Het Energiepark A59 en de zonneweide Dorst. Over deze laatste staat in de Routekaart Energietransitie 2019-2022 het volgende opgenomen: *'De mogelijkheid bestaat om een kleinschalig zonneweide van 5 hectare te realiseren nabij de Bavelse Berg, waar de gemeente Breda een omgevingsvergunning heeft afgegeven voor de realisatie van een zonneweide.'*

In 2018 zijn 15 locaties beoordeeld die door marktpartijen zijn aangedragen voor de grootschalige productie van duurzame energie met zonnepanelen in de gemeente Oosterhout. Daarvan lagen er 11 rondom Oosteind (6 langs A27, 3 ten noorden en 3 ten zuiden van Oosteind), 3 ten westen van Dorst, en 1 ten noorden van Oosterhout (Oranjepolder, Energiepark A59).

Al deze locaties zijn intern afgewogen op mogelijke effecten op de omgeving. Hierbij is onder meer gekeken naar de gevolgen voor natuur, water, ruimtelijke ordening en historische betekenis. Ook zijn in deze beoordeling de richtlijnen van het Rijk betrokken dat deze locaties zoveel mogelijk moeten worden gecombineerd met bestaande infrastructuur. Bij zonnepark Dorst is dat industrieterrein Minervum en de voormalige vuilstort Bavelse Berg waar ook een zonnepark wordt gerealiseerd. Voor Oranjepolder zijn dat Weststad, de A59 en het Wilhelminakanaal.

Zowel het gebied van het Energiepark A59, als dat van de zonnepark Dorst, worden extensief gebruikt (agrarisch) en liggen op ruime afstand van de bebouwde kom en grote aantallen woningen. Besloten is daarom door het gemeentebestuur om twee locaties aan te wijzen en de vraag hier te concentreren. De 2 locaties Dorst/Akkerweg en Oranjepolder in de

Routekaart Energietransitie te benoemen als geschikte locaties voor grootschalige opwekking van zonne-energie.

Op de website www.zonneparkdorst.nl zijn de locaties en scores uit 2018 te vinden. Er is dus een uitgebreide analyse geweest van verschillende locaties waarbij een afweging gemaakt is om twee locaties aan te wijzen als potentiële locatie voor een zonnepark.

Omvang initiatief groter dan plan 2018

De omvang van het plangebied en de capaciteit is groter dan in het oorspronkelijke plan uit 2018 (was ca. 5 hectare). De uitbreiding van de locatie met het landbouwperceel noordelijk van het oorspronkelijke perceel is tot stand gekomen na bespreking van het initiatief in het ambtelijk overleg 'Stadsontwikkeling' (augustus 2020). In de basis kreeg het initiatief goedkeuring vanuit de disciplines water, ruimtelijke ordening en groen/landschap. Geadviseerd werd, conform de Toekomstvisie 2030, meer ruimte te creëren voor landschappelijke inpassing en natuur in verband met de ecologische zone van het beekdal van de (Molen)Ley die hier oorspronkelijk zijn loop heeft. Om deze ruimte te vinden is geadviseerd ook het perceel aan de noordzijde te betrekken in dit project. Daarmee kan in het project een bredere natuurlijke zone tussen de zonneweide en de Akkerweg worden gerealiseerd.

De vervallen 3^e windmolen uit het Energiepark A59 moet daarnaast nog worden gecompenseerd om de duurzaamheidsambities in 2030 alsnog te halen. Dit betreft de compensatie van een windmolen met een productiecapaciteit van 15 GWh. Met het door Rooftop Energy BV voorgestelde zonnepark met een productiecapaciteit van 11,3 GWh is al een deel van de compensatie gerealiseerd. De oorspronkelijke geplande productiecapaciteit was 6,8 GWh. Het resterende deel van de compensatie kan worden gerealiseerd met zon op bedrijfsdaken op het nieuwe bedrijventerrein Everdenberg-Oost.

Onevenredige belasting Dorst

Insprekers stellen dat met het zonnepark Dorst en de reeds in aanbouw zijnde zonnepark op de Bavelse Berg van Breda, Dorst onevenredig belast wordt als het gaat om opwekken van duurzame energie.

De totale energiebehoefte in de gemeente Oosterhout is groter dan alleen het elektriciteitsverbruik van de huidige circa 25.000 huishoudens. Denk aan onder meer de energiebehoefte van industrie, winkels, openbare gebouwen, landbouw en verkeer & vervoer. Dat betekent dat de totale hoeveelheid duurzame energie die we moeten opwekken ook hoger ligt dan alleen het energieverbruik van onze huishoudens.

De gemeente Oosterhout ervoor gekozen tot en met 2030 slechts op twee locaties grootschalige zonneparken toe te staan. Dit om te voorkomen dat er een versnippering aan zonneweiden optreedt. De betreffende locaties dragen bij aan de realisatie van de duurzaamheidsambities van Oosterhout als geheel.

Het zonnepark aan de Dorst kant ligt, met de beoogde landschappelijke inpassing, daarnaast uit het zicht van nagenoeg alle woningen in Dorst. In dat opzicht is de belasting voor de inwoners van Dorst van het initiatief voor het zonnepark dat nu voor ligt beperkt.

De keuze van de gemeente Breda voor een voormalige vuilnisbelt als locatie voor een groot zonnepark is op zichzelf begrijpelijk en conform de zonneladder van de Provincie Noord-Brabant. Het betreft Bredaas grondgebied en daarmee is Breda leidend in de afgifte van de omgevingsvergunning. De gemeente Oosterhout is indertijd helaas ook niet door gemeente Breda betrokken bij de vergunningprocedure.

De combinatie met de Bavelse Berg van Breda wordt als een pre gezien in dit kader, omdat zo het aantal grootschalige opweklocaties ook in de regio wordt beperkt. De combinatie van beide zonneparken geeft invulling aan de intensieve samenwerking binnen de Baronie-regio op het gebied van warmte- en energietransitie.

4.2.4 Visuele hinder Bavelse Berg en zonnepark Akkerweg

Een groot aantal insprekers stelt vragen over het zonnepark Bavelse Berg dat nu naast de beoogde locatie wordt aangelegd. Insprekers geven aan dat ze vinden dat:

- het landschap ernstig wordt aangetast door het zonnepark dat wordt aangelegd op grondgebied van de gemeente Breda op de voormalige vuilstort Bavelse Berg.
- met het zonnepark op de Bavelse Berg van Breda de inwoners van Dorst al voldoende geraakt worden.
- het park Bavelse Berg een grote impact op het uitzicht van zowel inwoners van Dorst en direct omwonenden.
- Er geen sprake is van landschappelijke inpassing / te weinig groen is aangelegd om visuele hinder van het park Bavelse Berg te beperken.
- Er onvoldoende is gecommuniceerd over de impact van zonnepark Bavelse Berg op de omgeving.
- Er vanaf het begin van de aanleg van het nieuwe zonnepark Dorst grote beplanting wordt aangelegd die visuele hinder beperken. Tevens dient voldoende aandacht te zijn voor onderhoud.

Reactie Gemeente

Het zonnepark op de Bavelse Berg is op dit moment in aanbouw. Aangezien de Bavelse Berg circa 25 meter hoog is, is het zonnepark in de omgeving direct te zien en daarnaast ziet men het park wanneer zij zich over de Rijksweg richting Breda verplaatsen. De gemeente Oosterhout onderkent dat de huidige situatie van het in aanbouw zijnde park niet fraai is.

Met de direct omwonenden van de Bavelse Berg is tijdens de vergunningprocedure enkele jaren geleden door initiatiefnemer (ook Rooftop Energy B.V.) gesproken over de wens van groene afscheiding voor het zicht. Enkele omwonenden hebben gebruik gemaakt van het aanbod om in de tuin of omgeving bomen of groen aangeplant te krijgen. Deze aanplant heeft inmiddels plaats gevonden.

De gemeente Breda heeft inmiddels gecommuniceerd richting omwonenden over de landschappelijke inpassing van het zonnepark op de Bavelse Berg (zie bijlage 2 voor bericht van gemeente Breda). Deze groenstrook wordt het volgende plantseizoen, in het najaar van 2021, aangeplant. De aanplant bestaat uit relatief snel groeiende bomen waardoor het zicht de komende jaren steeds verder wordt beperkt.

De gemeente Oosterhout begrijpt de negatieve gevoelens die er zijn over het zonnepark op de Bavelse Berg. Ook wij zijn van mening dat de landschappelijke inpassing rondom de Bavelse Berg eerder aangeplant had kunnen en moeten worden. Ook had hierover betere communicatie plaats moeten vinden met de omwonenden, het dorp Dorst en de gemeente Oosterhout.

De groenstructuren die voor de landschappelijke inpassing aangeplant worden zullen op termijn (immers de aanplant is niet direct volgroeid) het zicht op het zonnepark op de Bavelse Berg grotendeels wegnemen en verzachten. Dit heeft tijd nodig. Gezien de hoogte van de Bavelse Berg zal een deel van het zonnepark altijd zichtbaar blijven. Waarbij uiteraard ook nog een verschil in zichtbaarheid is tussen zomer en winter. Zie ook de visualisaties van gemeente Breda in bijlage 2.

De zichtbaarheid van het beoogde zonnepark aan de Akkerweg is niet vergelijkbaar met die van de Bavelse Berg. Dit zonnepark wordt immers gerealiseerd op het maaiveld. Gezien de afstand tot woningen en de landschappelijke inpassing daaromheen zal het zonnepark maar zeer beperkt zichtbaar zijn.

De initiatiefnemer Rooftop Energy heeft aangegeven geleerd te hebben van de situatie rondom de Bavelse Berg en heeft toegezegd de landschappelijke inpassing en bijbehorende aanplant van groenstructuren te zullen starten voordat het zonnepark aan de Akkerweg wordt gerealiseerd. Op die manier krijgt de aanplant al tijd om te groeien en onttrekt deze al deels het zicht op het zonnepark bij aanvang van het project. Dit zal ook een van de voorwaarden zijn die we als gemeente stellen bij een eventuele vervolg van het project. De gemeente gaat deze voorwaarden ook vastleggen in de vergunning en overeenkomsten die gesloten moeten worden.

De exacte invulling van de landschappelijke inpassing en groenstructuren voor het zonnepark aan de Akkerweg/Dorst is in hoofdlijnen bepaald, maar wordt nog verder uitgewerkt. De initiatiefnemer heeft aangegeven hierover ook het gesprek met de omgeving en inwoners van Dorst aan te willen gaan tijdens de omgevingsdialoog. Uiteindelijk zal bij een eventuele aanvraag voor de omgevingsvergunning een landschappelijk inpassingsplan bijgevoegd moeten worden. Deze groenstructuur moet goed aansluiten bij de geplande structuren voor het zonnepark op de Bavelse Berg.

4.2.5 Ruimtelijke kwaliteit

Er worden door diverse insprekers opmerkingen gemaakt over de ruimtelijke kwaliteit.

Insprekers zijn van mening dat

- In de plannen voor het zonnepark Dorst, in combinatie met het zonnepark op de Bavelse Berg, onvoldoende aandacht is voor ruimtelijke effecten van de projecten en de landschappelijke inpassing is.
- Het plan niet bijdraagt aan behoud en bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.
- Er geen toepassing is gegeven aan het principe van zorgvuldig ruimtegebruik (met het opofferen van landbouwgrond).
- De bestaande bomen in het gebied moeten blijven staan.
- Nagedacht moet worden wat er met het gebied gebeurt na 25 jaar.
- Groen en zonnepanelen niet samen gaan.

Reactie gemeente

Het is begrijpelijk dat de combinatie tussen het zonnepark op de Bavelse Berg en het voorliggende initiatief door sommige inwoners van Dorst en omwonenden wordt beschouwd als een te grote concentratie en last voor Dorst. Echter, juist deze concentratie van zonneparken is een belangrijke reden voor de locatiekeuze. Immers, we willen voorkomen dat overal in de gemeente (en de gehele RES-regio) versnipperd kleine zonneparkjes worden aangelegd. Juist de combinatie met de bestaande industrieterreinen maken het landschappelijk gezien een logische locatie en biedt ook de ruimte om het park goed landschappelijk in te passen.

Duurzame energielandschappen zullen overal in Nederland en ook in onze gemeente uiteindelijk noodzakelijk zijn, willen we in 2050 energieneutraal zijn. Dit betekent onlosmakelijk keuzes maken voor locaties en een verandering van het landschap op die locaties. Net als een nieuw industrieterrein of (snel)weg. Gezien de zeer beperkte ruimte in ons land en de energiebehoefte die we hebben (niet alleen woningen, maar ook industrie, mobiliteit, etc.) krijgen we allemaal te maken met de landschappelijke gevolgen daarvan. Uiteraard willen we die gevolgen vanuit een goede ruimtelijke ordening zoveel als mogelijk beperken. Daarom wordt gekozen voor aansluiten bij bestaande (industriële) structuren en op afstand van woningen.

Een goed landschappelijk inpassingsplan is daarnaast een verplicht onderdeel van de aanvraag voor de vergunningprocedure. Het zonnepark moet op een goede wijze worden ingepast in het landschap en aansluiten bij bestaande structuren en functies. Daarnaast bestaan er richtlijnen vanuit de provincie in het 'afsprakenkader van West-Brabant voor de kwaliteitsverbetering van het Landschap'. De provincie vereist dat er naast landschappelijke inpassing een kwaliteitsverbetering van het landschap plaatsvindt die permanent is. Deze kwaliteitsverbetering blijft ook in stand als na 25 jaar het zonnepark wordt verwijderd.

In het principeverzoek is op hoofdlijnen aangegeven hoe de initiatiefnemer denkt de landschappelijke inpassing vorm te geven en de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren. De initiatiefnemer heeft aangegeven hierover ook het gesprek met de omgeving en inwoners van Dorst aan te willen gaan tijdens de omgevingsdialoog. Deze voorstellen worden door de initiatiefnemer verder uitgewerkt in de plannen die worden ingediend bij de vergunningaanvragen. Zoals in de vorige paragraaf vermeldt moet deze inpassing aansluiten bij de inpassing die voor het zonnepark op de Bavelse Berg gerealiseerd wordt in het najaar van 2021.

De landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering van het landschap worden over het algemeen zo vormgegeven dat deze geen of slechts beperkt invloed hebben op de zonnepanelen. Zo wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met het draaien van de zon en de locaties waar hoge bomen worden geplaatst, om schaduwwerking zoveel mogelijk te vermijden. Het is aan de initiatiefnemer dit zo efficiënt mogelijk vorm te geven.

De landschappelijke inpassing betreft dus voornamelijk de inpassing van het zonnepark in de omgeving en aansluiting op omliggende groenstructuren, zoals die van de Bavelse Berg. Voor de kwaliteitsverbetering van het landschap onderzoekt de initiatiefnemer nu samen met gemeentes Breda en Oosterhout of het mogelijk is een aansluiting op de ecologische verbindingzone (evz) te maken die iets ten zuidelijk van het plangebied loopt. Daarmee zou een uitbreiding van de biotoop voor de boomkikker kunnen worden gerealiseerd. Deze kwaliteitsverbetering dient dus ook na de 25 jaar in stand gehouden te worden.

De locatie heeft nu een agrarische bestemming. Om de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzame energie te realiseren is, naast kleinschaliger opwekmethoden als zon op daken, ook grootschalige energieopwekking nodig. Dit kost ruimte. Eerder in dit verslag is aangegeven hoe keuze voor deze locatie tot stand is gekomen (paragraaf 4.2.3). Daarbij is een bewuste keuze gemaakt voor een beperkt aantal locaties waar deze grootschalige opwekking van duurzame energie binnen de gemeente Oosterhout mag plaatsvinden. Dit voorkomt versnippering van initiatieven en geeft daarmee invulling aan een zorgvuldig ruimtegebruik. De bestemming van dit gebied blijft gehandhaafd, zodat na 25 jaar dit gebied wederom als agrarisch gebied gebruikt kan worden.

Of dit ook daadwerkelijk het geval zal zijn is nu nog niet te stellen. De veronderstelling is dat over 25 jaar de techniek rondom duurzame energieopwekking door innovaties dusdanig is gewijzigd dat een zonnepark als deze wellicht niet meer nodig is.

Waarom dan niet wachten tot deze nieuwe technieken er zijn? In het Klimaatakkoord hebben we afgesproken om in 2030 bijna de helft van onze energie duurzaam op te wekken. Om deze doelstelling te halen moeten we dus nu aan de slag met de nu beschikbare technieken. Daarbij komt dat we ook na 2030 nog een grote opgave hebben (de overige 50% van onze energiebehoefte duurzaam opwekken). Uitstel van handelen nu zorgt ervoor dat we nooit onze doelen en afspraken realiseren.

4.2.6 Natuur (flora en fauna)

Diverse insprekers maken zich zorgen over (het verlies van) de natuur door de komst van het zonnepark en de impact die het zonnepark heeft op flora en fauna.

Insprekers geven aan dat:

- Ze willen dat de gemeente vooraf eisen stelt aan zonnepark over inrichting en natuur en hierbij rekening houdt met de onderzoeksresultaten van de Wageningen Universiteit.
- Er bij de inrichting van het gebied rekening gehouden wordt met de in het gebied voorkomende soorten, zoals boomkikker en marterachtigen
- Een zonnepark geen grote bijdrage gaat leveren aan natuur, flora en fauna.
- het zonde is dat landbouwgrond en dus natuur opgeofferd wordt voor de zonneweide en dit ten koste gaat van de biodiversiteit.

Reactie Gemeente

De gemeente Oosterhout ziet de eventuele realisatie van het zonnepark juist als een kans voor de natuur in dit gebied. Op dit moment is sprake van intensieve (monocultuur) landbouw in het gebied. De natuurwaarde van dergelijke gewassen is zeer beperkt.

Door de groenstructuren die worden gerealiseerd voor de landschappelijke inpassing en de (permanente) kwaliteitsverbetering van het landschap ontstaan meer kansen voor flora en fauna in het gebied door een diverser leefgebied dat ontstaat bij de realisatie van het zonnepark.

Daarnaast wordt biodiversiteit en natuurwaarde in het gebied tijdens de 25 jaar versterkt doordat de bodem en ondergrond gedurende 25 jaar niet bewerkt en bemest wordt. Doordat

de initiatiefnemer daarbij met lichtdoorlatende panelen werkt en kruidenrijk grasland inzaait, wordt een biotoop voor insecten gecreëerd die meer natuurwaarde heeft dan de huidige monocultuur intensieve landbouw die er plaatsvindt.

De gemeente Oosterhout zal bij een eventueel vervolg van het project aan de initiatiefnemer verzoeken het park dusdanig in te richten dat kleine zoogdieren gemakkelijk in het gebied kunnen komen en leven (ruimte onder het hekwerk). En bij het beheer en onderhoud van de natuur in en om het park rekening te houden met de onderzoeksuitkomsten van de Wageningen Universiteit aangaande natuur op zonneparken. Zodat de natuur en biodiversiteit zo optimaal mogelijk kan floreren in het gebied.

4.2.8 Overige vragen

Naast bovenstaande brede onderwerpen, zijn in de inspraakreacties ook op specifieke onderwerpen vragen gesteld of zorgen of bezwaren geuit. Deze hebben betrekking op een diversiteit aan onderwerpen. Daarop wordt hieronder per onderwerp ingegaan.

Inspreker vindt dat zonnepark slecht is voor de woningwaarde en wil gecompenseerd worden met een uitkoop van zijn locatie wanneer de ontwikkeling doorgaat.

Als omwonenden vinden dat er sprake is van waardevermindering van hun woning door (ruimtelijke) veranderingen of aanpassingen in de omgeving, zoals het plaatsen van het zonnepark, dan kunnen zij hun recht op planschade inroepen. De juridische grondslag voor planschade is artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening.

Omwonenden kunnen bij de gemeente, na verlening van de omgevingsvergunning, een verzoek tot planschade indienen. Deze verzoeken worden door een onafhankelijke deskundige beoordeeld. Eventuele planschade die moet worden uitgekeerd aan omwonenden verhaalt de gemeente op de initiatiefnemers. Ook dit wordt geregeld in de anterieure overeenkomst.

In dit inspraakverslag is eerder uiteengezet waarom gekozen is voor deze locatie. Hierbij gaat het algemene belang van heel Oosterhout voor een individueel belang van een vrij uitzicht. Daarbij wordt het zonnepark op een zo zorgvuldig mogelijke manier ingepast in de omgeving en wordt het zicht op het zonnepark door de brede groene strook van bijna 70 meter tot een minimum beperkt. Een uitkoop vanwege de aanleg van het zonnepark is hierbij geen noodzakelijke en reële optie.

Enkele insprekers vragen naar het aantal huishoudens dat voorzien gaat worden van stroom uit het energiepark.

Het zonnepark zal met een opgesteld vermogen van circa 11 megawatt (MW) stroom leveren vergelijkbaar met het verbruik van circa 4.000 huishoudens. De opgewekte stroom voedt het algemene elektriciteitsnetwerk.

De initiatiefnemer biedt de mogelijkheid voor inwoners van Dorst om als ware er een directe koppeling stroom af te nemen uit het park. Bijvoorbeeld door de aanschaf van een of meer panelen in het park.

Insprekers vragen naar de opbrengst vanuit het park voor het duurzaamheidsfonds. En of deze opbrengst direct in Dorst wordt geïnvesteerd.

In de folder die is verspreid onder de inwoners van Dorst is ten onrechte het beeld ontstaan dat het zonnepark Dorst €40.000 euro per jaar aan inkomsten voor het duurzaamheidsfonds oplevert. Deze €40.000 euro zijn de geschatte inkomsten van het zonnepark Dorst en het Energiepark A59 samen. De bijdrage vanuit het zonnepark Dorst is circa €5.000-6.000 per jaar (€0,50 per opgewekt MWh).

Het duurzaamheidsfonds wordt nog opgezet. Hiertoe wordt een werkgroep in het leven geroepen onder regie van Stichting Oosterhout Nieuwe Energie (lokale onafhankelijke energiecoöperatie). De werkgroep zal een voorstel voor de besteding van de middelen formuleren. Inwoners van Dorst en de omgeving van het Energiepark A59 kunnen meedenken over het voorstel voor het Duurzaamheidsfonds. Dit zal uiteindelijk door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Het is aan de werkgroep de besteding van het fonds vorm te geven. Waarbij wel als randvoorwaarde door de gemeente wordt gesteld dat het maatschappelijke, sociale en/of duurzaamheidsprojecten moet betreffen.

Insprekers hebben aangegeven interesse te hebben om te investeren in of stroom af te nemen uit het zonnepark. Andere inspreker vraagt of er andere mogelijkheden zijn voor financiering van het park.

De initiatiefnemer biedt diverse vormen van participatiemogelijkheden aan. De initiatiefnemer zal deze mogelijkheden in overleg met ONE, het Dorpsplatform Dorst en geïnteresseerde inwoners van Dorst verder vormgeven. Indien inwoners van Dorst geïnteresseerd zijn in financieringsmogelijkheden kan men zich bij dit overleg aansluiten.

Het zal daarbij zowel mogelijk zijn om financieel te participeren (investeren voor rendement) in het zonnepark alsook stroom af te nemen uit het zonnepark en daarmee het eigen energieverbruik volledig te verduurzamen.

Een inspreker is van mening dat zonnepanelen panelen niet circulair zijn.

In Nederland gebruiken we nu nog veel primaire, fossiele bronnen, zoals kolen en gas om energie op te wekken. Die zijn niet circulair en raken op. Hernieuwbare bronnen, zoals zon en wind, zijn in die zin wel circulaire vormen van energie.

Zonnepanelen zijn daarnaast wel degelijk circulair. Zonnepanelen bestaan voor 90% uit Silicium. Silicium is gemaakt van zand. Verder bestaat een zonnepaneel uit metalen elektroden, maar worden steeds meer zonnepanelen uitgevoerd met koolstoflagen die elektriciteit geleiden.

Op dit moment is het commercieel nog niet erg interessant om zonnepanelen te recyclen, dus wordt het nog (te) weinig gedaan. Voorbeeld van een partij die hiermee bezig is, is de PV-Cycle. Een Europese non-profit organisatie die gespecialiseerd is in de recycling van zonnepanelen, batterijen en omvormers. Initiatiefnemer maakt uitsluitend gebruik van zonnepanelen die zijn aangesloten bij PV-Cycle of een vergelijkbare organisatie. De verwachting is dat de recyclingtechnieken in de komende jaren steeds verder worden ontwikkeld en over 25 jaar niet alleen de opgewekte energie maar ook zonnepanelen zelf circulair zijn.

Inspreker benoemt dat het energienet de opgewekte stroom niet kan verwerken.

Het klopt dat er sprake is van zogenaamde transportschaarste in grote delen van Brabant. Hierdoor heeft Enexis een stop gezet op nieuwe aanvragen voor het aansluiten van grootschalige opwekklocaties (inclusief grootschalig zon op bedrijfsdaken).

De initiatiefnemer onderzoekt voor dit zonnepark twee aansluitmogelijkheden en mogelijkheden voor opslag. Samen met Enexis wordt onderzocht hoe kan worden aangesloten op de netaansluiting van zonnepark Bavelse Berg inclusief een verzwaring van de aansluiting. Daarnaast wordt onderzocht welke alternatieve aansluitmogelijkheden er zijn, bijvoorbeeld via een of meerdere bedrijven op het naastgelegen bedrijventerrein.

Een inspreker vindt dat er geen sprake is van duurzaamheid als over 25 jaar het zonnepark weer wordt verwijderd.

Provinciale regelgeving staat ons toe maximaal een vergunning te verlenen voor 25 jaar in afwijking van de huidige bestemming (agrarisch gebruik). Ook technisch gezien zullen de zonnepanelen dan op het einde van hun levensduur zitten (of misschien al eerder). De afwijking van het bestemmingsplan wordt voor slechts 25 jaar toegestaan voor dit project. Of over 25 jaar een dergelijke grootschalige opwekklocatie nog noodzakelijk is om in onze duurzame elektriciteitsvoorziening te voldoen is nu nog niet duidelijk. Innovaties en de stand der techniek van dat moment maken deze wellicht overbodig. In principe is het daarom inderdaad zo dat het zonnepark over 25 jaar wordt afgebroken en de gronden weer voor hun oorspronkelijke bestemming gebruikt kunnen worden. Uiteraard kan het ook zijn dat de locatie na deze 25 jaar opnieuw wordt gebruikt voor een soortgelijk project. Dan zal wederom een vergunningprocedure, inclusief een afwijking van het bestemmingsplan, moeten volgen.

Voor het onderdeel kwaliteitsverbetering van het landschap, zie paragraaf 'Ruimtelijke kwaliteit', is het overigens sowieso de bedoeling dat deze ook na de 25 jaar in stand blijft.

Een inspreker stelt dat de afbeelding 8 in het principeverzoek geen zicht biedt op de Bavelstraat, maar op de Rijksweg.

De initiatiefnemer zal hierop worden gewezen.

5. Conclusie

Wij hebben de verantwoordelijkheid voor de generaties na ons om de gemeente Oosterhout en onze leefomgeving toekomstbestendig te maken. Als onderdeel van het rijksbeleid zullen wij dan ook ons steentje bij moeten dragen aan de verduurzaming van ons land in het algemeen en de energietransitie in het bijzonder. Daarover zijn zowel met provincie als regionaal afspraken gemaakt.

De bijdrage van Oosterhout hieraan is verwoord in ons ambitiesdocument 'Ambities voor de energietransitie Oosterhout 2030' en de Routekaart energietransitie 2022'. Bij het ter inspraak leggen van dit principeverzoeken Rooftop Energy B.V. heeft het college geconcludeerd dat deze past binnen de ambities van het gemeentebestuur en bijdragen aan het algemeen belang van de inwoners van de gemeente Oosterhout.

De inspraakprocedure, inclusief bekendmaking van de plannen en ter inspraak leggen daarvan, is conform bestaande richtlijnen vormgegeven en via gangbare kanalen gecommuniceerd.

Het college heeft kennisgenomen van alle inspraakreacties. Ongeveer een kwart van de insprekers is positief en/of wil graag participeren in het zonnepark. Overige insprekers hebben vragen, bezwaren of zorgen.

Het college heeft begrip voor deze vragen, bezwaren en zorgen en hecht aan een zorgvuldige procesgang. Met dit inspraakverslag wordt een deel van deze vragen beantwoord, maar zullen ook weer nieuwe vragen ontstaan. Ook zullen niet alle zorgen en bezwaren zijn weggenomen.

De omgevingsdialoog wordt door de initiatiefnemer voortgezet. Zo mogelijk in de vorm van fysieke bijeenkomsten. Ook betreft de initiatiefnemer de omgeving bij de uitwerking van de participatiemogelijkheden. De website www.zonneparkdorst.nl gaat een belangrijke rol spelen bij de communicatie met de omgeving en is vanaf nu ook raadpleegbaar.

Veel bezwaren die blijken uit de 28 inspraakreacties zijn gerelateerd aan het zonnepark dat de gemeente Breda realiseert op de voormalige vuilstort Bavelse Berg. Deze vuilstort heeft in het verleden voor veel overlast gezorgd voor de inwoners van Dorst. De realisatie van het zonnepark op de Bavelse Berg zorgt bij betreffende insprekers voor negatieve gevoelens over het voorliggende projectplan. Daarnaast zijn bezwaren en zorgen vooral gericht op het opofferen van landbouwgrond voor het zonnepark en de gevolgen voor natuur.

In dit inspraakverslag is uitgebreid ingegaan op de vragen, zorgen en bezwaren die leven. Het beoogde zonnepark Dorst is essentieel om de duurzaamheidsdoelstellingen van onze gemeente voor 2030 te kunnen realiseren. De 'zonneladder' van de provincie is zorgvuldig toegepast bij de locatiekeuze voor dit zonnepark door eerst te kiezen voor energie besparen en opwek met windenergie en zon op bedrijfsdaken waar mogelijk.

Het college concludeert dat het zonnepark beperkt impact heeft op de omgeving, door de ruime afstand tot woningen en beoogde landschappelijke inpassing. Slechts één boerderij heeft direct zicht op de projectlocatie. Met de landschappelijke inpassing zal hiermee rekening gehouden moeten worden. In tegenstelling tot het zonnepark op de Bavelse Berg wordt dit park op het maaiveld gerealiseerd en is daarmee veel makkelijker landschappelijk inpasbaar en op afstand veel minder zichtbaar.

Het negatieve sentiment over het zonnepark op de Bavelse Berg van de gemeente Breda is begrijpelijk. We hebben hier ook contact over opgenomen met de gemeente Breda. Inmiddels is aangegeven dat de aanplant die eind 2021 wordt gerealiseerd het beeld op en daarmee de visuele hinder van het zonnepark op termijn zal verzachten.

Ten aanzien van de gevolgen voor de natuur wordt geconcludeerd dat met de komst van het zonnepark Dorst de natuurwaarde van de huidige agrarische bestemming wordt verhoogd, doordat bodem en ondergrond met rust worden gelaten en de groenstructuren ruimte bieden voor een meer diverse flora en fauna dan nu het geval. Tevens wordt de kwaliteitsverbetering

zodanig ingericht dat deze een duurzame en blijvende bijdrage levert aan kwetsbare soorten die in de omgeving van het park voorkomen en bijdragen aan de verbindingzones daarvoor in de omgeving.

Bijlage 1 Overzicht unieke inspraakreacties

Inspreker wilt graag meepraten over locatie zonnepark
Inspreker ziet beoogde locatie zonnepark als belemmerend vanwege de aanbouw van zonnepark Bavelse Berg
Tevens ziet Inspreker diverse alternatieve locaties voor zonnepark Dorst, bijv. geluidswal Dorst Oost, Maasroute tussen Terheijden en Raamsdonk
Inspreker vindt het zonde dat landbouwgrond en dus natuur opgeofferd wordt voor de zonneweide
Inspreker vindt het zonde dat landbouwgrond en dus natuur opgeofferd wordt voor de zonneweide
Inspreker stelt vraag over aantal huishoudens dat voorzien gaat worden van stroom uit het energiepark.
Inspreker stelt een vraag over wat de opbrengst van het energiepark is voor het duurzaamheidsfonds. (t.o.v. andere middelen uit het duurzaamheidsfonds)
Inspreker heeft mogelijk interesse om te investeren in zonnepark
Inspreker geeft aan dat flyer/ participatieproces te laat komt omdat besluit al in 2018 is genomen. Daarbij lijkt inspraak alleen mogelijk op de vorm en niet op de inhoud.
Inspreker wenst niet dat er opnieuw een hoofdstuk wordt toegevoegd aan de overlast die al decenialang wordt veroorzaakt door de (voormalige) vuilnisbelt.
Inspreker vindt dat opbrengsten zichtbaar moet worden geïnvesteerd in het dorp Dorst en dat de gemeente daar actief jaarlijks over rapporteert. De flyer impliceert dat er 40.000 euro beschikbaar is voor Dorst. Wanneer dit niet het geval is dient dit actief gecommuniceerd te worden.
Inspreker vindt het belangrijk dat vanaf het begin grote beplanting wordt aangelegd die visuele hinder beperken. Tevens dient voldoende aandacht te zijn voor onderhoud.
Inspreker vindt het belangrijk dat er nu al wordt nagedacht over hoe het terrein over 25 jaar wordt ingericht.
Inspreker is van mening dat er geen verdere medewerking moet worden verleend aan dit initiatief.
Inspreker vindt dat er sprake is van schijnparticipatie doordat de afweging voor deze locatie al lang geleden lijkt te zijn genomen door de gemeente Oosterhout.
Inspreker vindt dat de waarde van het nog resterende open landschap door de ontwikkeling nog verder wordt aangetast en ingeperkt.
Inspreker vindt dat plan in strijd is met eigen en provinciaal beleid (energieladder)
Inspreker vindt dat er eerst naar zonnepanelen op daken moet worden gekeken.
Inspreker vindt dat procedure wijziging bestemmingsplan moet worden gevolgd als initiatief toch wordt voortgezet.
Inspreker vindt dat inwoners Dorst niets opschieten met het project omdat niet duidelijk is wat er met het fonds gaat gebeuren en er alleen achtergesteld geparticipeerd kan worden.
Inspreker vindt dat gemeente geen verdere stappen moet nemen voordat ruimtelijke visie Dorst 2030 is vastgesteld.
Inspreker vindt de gemeente Oosterhout Eisen moet stellen aan de GVO's om deze in de regio te houden.
Inspreker vindt het belangrijk dat er eerst (meer) groen gepland wordt voordat er begonnen wordt met de aanleg van het Zonnepark. Ook de gemeente Breda zou moeten investeren om de bestaande inpassing van het park Bavelse berg te verbeteren.

Inspreker vindt dat er geen sprake is participatie als er al besluiten zijn genomen.
Inspreker vraagt zich af wat het voor hem als inwoner van en voor Dorst zelf oplevert en of hij zelfvoorzienend kan worden door hierin te investeren
Inspreker geeft aan dat flyer/ participatieproces te laat komt omdat besluit al in 2018 is genomen. Daarbij lijkt inspraak alleen mogelijk op de vorm en niet op de inhoud.
Inspreker wenst niet dat er opnieuw een hoofdstuk wordt toegevoegd aan de overlast die al decennialang wordt veroorzaakt door de (voormalige) vuilnisbelt.
Inspreker vindt dat opbrengsten zichtbaar moet worden geïnvesteerd in het dorp Dorst en dat de gemeente daar actief jaarlijks over rapporteert. De flyer impliceert dat er 40.000 euro beschikbaar is voor Dorst. Wanneer dit niet het geval is dient dit actief gecommuniceerd te worden.
Inspreker vindt het belangrijk dat vanaf het begin grote beplanting wordt aangelegd die visuele hinder beperken. Tevens dient voldoende aandacht te zijn voor onderhoud.
Inspreker vindt het belangrijk dat er nu al wordt nagedacht over hoe het terrein over 25 jaar wordt ingericht.
Inspreker vindt dat het zonnepark in strijd is met beleid gemeente/ provincie.
Inspreker vindt dat er eerst naar zonnepanelen op andere locaties moet worden gekeken (zie pdf)
Inspreker vindt dat grond niet meer gebruikt kan worden voor voedselproductie, woningbouw of reductie van CO2 door beplanting.
Inspreker vindt dat grond ook niet meer gebruikt kan worden om CO2 te reduceren met beplanting.
Inspreker wil graag investeren in zonnepark
Inspreker vindt aanleg zonnepark Dorst een onbegrijpelijke keuze en wil dat verdere vermindering van het landschap stopt. Ook al heeft deze zonneweide minder impact dan het park op de Bavelse Berg.
Inspreker vindt dat gemeente beleid m.b.t. zonnelader uit het oog is verloren. Tevens vinden ze dat de gemeente Oosterhout in gesprek moet met gemeente Breda om visuele hinder terug te brengen.
Inspreker vindt dat gemeente beleid m.b.t. zonnelader beter moet naleven.
Inspreker vindt dat gemeente Oosterhout naar gemeente Breda moet stappen om inwoners van Dorst te ontzien van visuele hinder van de huidige zonnepark op de Bavelse berg.
Inspreker is voorstander van duurzame energie maar is teleurgesteld in handelen van gemeente. Het landschappelijke belang wordt uit het oog verloren met deze ontwikkeling.
Inspreker kijkt recht op zonnepark uit en is daarom geen voorstander. Ook vindt hij het zonde van de landbouwgrond.
Inspreker vindt dat er eerst ingezet moet worden op zonnepanelen op daken, geluidswallen, etc.
Inspreker vindt dat bewoners Dorst (Oosterhout) en met name deze locatie al worden belast met keuzes die gemeente Breda heeft gemaakt met het zonnepark Bavelse Berg
Inspreker vindt werkwijze Rooftop niet netjes naar bewoners Dorst en geeft aan niet betrokken te zijn in de omgevingsdialoog
Er is een lager aantal panelen gecommuniceerd dan er nu daadwerkelijk op de Bavelse Berg worden aangelegd.
Inspreker vindt dat er te weinig groen is aangelegd om visuele hinder te beperken van Bavelse Berg

Inspreker snapt dat er moet worden verduurzaamd. Hij heeft daarom vragen over groen dat wordt aangelegd om visuele hinder te beperken. - Hoe ziet de inpassing er aan de zuidzijde uit - Wat wordt de grootte van de aanplant - Hoe is het onderhoud geregeld, voorkomen dient te worden dat periodiek alles wordt afgezaagd. Zorg ervoor dat afspraken hard vastliggen.
Inspreker is geen voorstander van het zonnepark op deze locatie. De schaarse groene grond zou een andere bestemming moeten krijgen.
Inspreker vindt de locatie voor het zonnepark onlogisch en verwijst naar alternatieve locaties zoals langs de snelweg en op daken. Er is hierbij een tekortkoming in het bouwbesluit, waardoor steviger bouwen niet kan worden afgedwongen.
De locatie Bavelse berg kan niet voor een ander doel worden ingezet vanwege haar historie als vuilstort. Dat geldt niet voor deze agrarische gronden. Waarom is niet gekeken naar andere gronden en wordt de ontwikkeling in open landschap mogelijk gemaakt.
Inspreker is van mening dat een zonnepark en veel groen niet samen kunnen. Immers hebben zonnepanelen licht nodig en belemmeren bomen dit licht. Dit beperkt de efficiëntie van het park, waardoor de locatie minder geschikt is.
Inspreker is van mening dat zonnepanelen niet circulair zijn.
Inspreker benoemt dat energienet opgewekte stroom uit zonnepanelen niet kan verwerken.
Inspreker vindt dat er landelijk beleid moet worden gemaakt om duurzame energie toe te passen voordat gemeenten hiermee aan de slag gaan. Daarnaast vindt ze dat duurzame energie moet worden toegepast in nieuwbouw wijken. Dit project ziet ze als een prestatieproject van de gemeente Oosterhout
Inspreker is van mening dat zonneparken niet op deze schaal in het landschap moeten worden gelegd.
De inspraak gaat vooral in op de vraag hoe en niet of het wel of niet moet worden uitgevoerd.
Inspreker is van mening dat zonneparken niet de oplossing is om duurzame energie op te wekken.
Inspreker constateert dat 'zulke' projecten allemaal aan rand van gemeente worden uitgevoerd. Daarnaast zijn inwoners van Dorst te weinig betrokken bij Bavelse berg. En vindt tot slot dat als dit plan toch doorgaat het naar rato van inwoners Dorst moet gebeuren. De capaciteit is niet in verhouding tot het aantal inwoners
Inspreker vindt Bavelse Berg lelijk.
Inspreker is van mening dat zonnepark geen grote bijdrage gaat leveren aan natuur, flora en fauna.
Inspreker vindt dat gemeente moet richten op bewustwording van inwoners om duurzamer te leven. Of door landbouwgrond terug te geven aan natuur of in bruikleen te geven aan duurzame voedsel producent
Inspreker benoemt andere locaties als meer geschikt, zoals daken
Inspreker vindt dat er geen rekening wordt gehouden met inwoners/ partijen die tegen het plan zijn en er teveel gericht is positieve meningen en niet op negatieve meningen over een fijne omgeving om in te wonen.
Inspreker vindt dat er geen sprake is participatie.
Inspreker vindt dat er geen sprake is van duurzaamheid als over 25 jaar het zonnepark weer wordt verwijderd.
Inspreker vraagt zich af of er wel sprake is participatie als een besluit over deze locatie al in 2018 is genomen.
Inspreker vraagt of er andere/ betere manieren zijn van financiering
Inspreker vindt dat hij niet is betrokken bij het zonnepark.

Inspreker vindt dat zonnepark Bavelse Berg al visueel onaantrekkelijk is.
Inspreker vindt dat er eerst naar andere locaties moet worden gekeken, zoals daken in het centrum
Inspreker vindt dat zonnepanelen in dakpannen moeten worden verwerkt en er gekeken moet worden hoe verbruik van energie te verminderen
Inspreker vindt dat er geen sprake is van duurzaamheid als over 25 jaar het zonnepark weer wordt verwijderd. Ook wil inspreker weten hoe dit bespreekbaar te maken.
Inspreker vindt dat er andere, meer geschiktere, locaties zijn waar duurzame energie opgewekt kan worden. En dit tevens slecht is voor biodiversiteit.
Inspreker is van mening dat een zonnepark ten koste gaat van de biodiversiteit.
Zonneparken zijn geen oplossing vanwege de pieken die ontstaan bij het opwekken van stroom.
Inspreker vindt het zonnepark een grote zwarte vlakte en ten koste gaan van groen.
Inspreker vindt dat er andere, meer geschiktere, locaties zijn waar duurzame energie opgewekt kan worden.
Inspreker vindt dat dit een prestatie project is en dat er betere oplossingen zijn.
Inspreker vindt het jammer dat ze niet zijn betrokken bij initiatieffase.
Inspreker heeft vragen over beplanting en wil graag dat de bestaande bomen in het gebied blijven staan.
Inspreker heeft vragen over de richting van afbeelding 8 in de folder
Inspreker heeft bezwaar tegen locatie ivm zonnepark Bavelse Berg.
Inspreker is van mening dat er betere locaties zijn om duurzame energie op te wekken
Inspreker heeft bezwaar tegen locatie ivm optie op daken.
Inspreker vindt dat het een prestige project betreft
Inspreker vindt dat er geen sprake is van participatie omdat besluiten al zijn genomen.
Inspreker heeft bezwaar tegen het gebruik van landbouwgrond voor deze ontwikkeling.
Inspreker vindt dat een zonnepark gezien moet worden als industriegebied.
Inspreker vindt dat zonnepark slecht is voor woningwaarde
Inspreker vindt dat zonnepark slecht is voor natuur
Inspreker vindt dat er eerst naar meer geschiktere locaties moet worden gekeken, zoals daken
Inspreker vindt zonneweide Bavelse Berg een doorn in het oog.
Inspreker heeft interesse in deelname werkgroep Zonnepark
Inspreker heeft interesse in deelname werkgroep Zonnepark en een vraag over de ligging van het zonnepark
Inspreker heeft bezwaar tegen initiatief wegens visuele hinder van het zonnepark in combinatie met Bavelse Berg op korte afstand van zijn woning.
Inspreker wil compensatie als het project doorgaat.
Inspreker benoemt dat afweging en motivatie van gemeente mbt energiebehoefte, energiemix, zonneladder en locatie-afweging ontbreekt.
inspreker heeft bezwaar op zonnepark vanuit RES en provincie. Ziet liever eerst bedrijfsdaken vol gelegd worden
Inspreker wil weten hoe de locatiekeuze tot stand is gekomen
Inspreker vindt uitbreiding ecologische verbindingzone voor boomkikker interessant.

Inspreker vraagt of gemeente eisen stelt aan zonnepark mbt inrichting en natuur. Hierbij kan rekening worden gehouden met de onderzoeksresultaten van de Wageningen Universiteit.

Inspreker vraagt om bij de inrichting van het gebied rekening te houden met de in het gebied voorkomende soorten.

Breda bericht

Inrichten zonnepark Bavelse Berg

Beste lezer,

Zoals u letterlijk kunt zien zijn de werkzaamheden voor de aanleg van het zonnepark op de Bavelse Berg in volle gang. In dit bericht geven wij u informatie over de planning van de diverse onderdelen van dit project.

Aanleg zonnepark

Momenteel worden door Rooftop Energy (nieuwe naam van deze maatschappij is Groendus) de onderconstructies en bekabeling aangebracht. Vanaf vorige week worden de zonnepanelen op de onderconstructie gelegd. De verwachting is dat deze werkzaamheden tot eind april zullen plaatsvinden. De werkzaamheden vinden, net zoals de afgelopen periode, plaats op maandag t/m zaterdag van 7 tot 19 uur. Nadat de zonnepanelen zijn geplaatst wordt het zonnepark in gebruik genomen en volgen: alleen nog opruimwerkzaamheden (opruimen compound, afvoeren containers, etc.).

Groenaanplant aan de voet van de berg

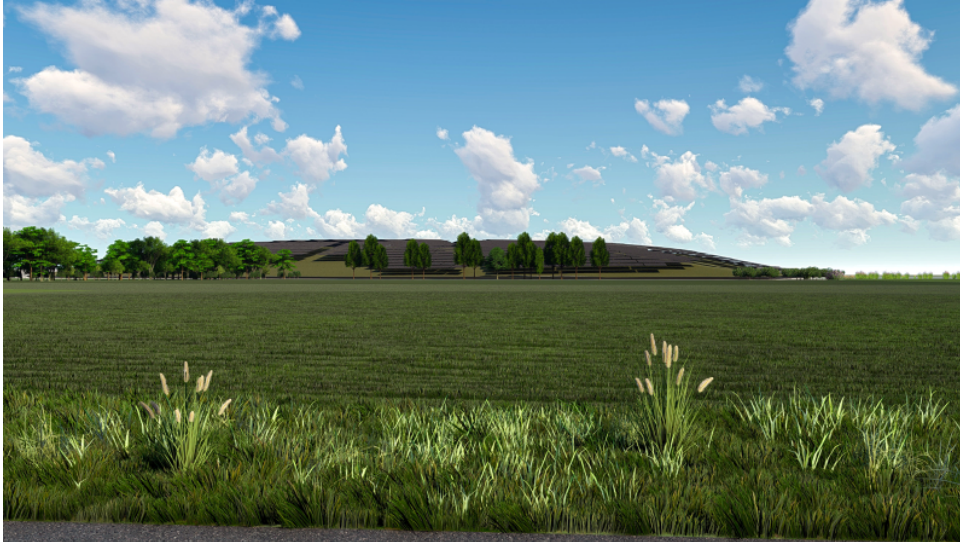
Nadat het zonnepark gereed is, zal de eigenaar van de Bavelse Berg (Sweco), aan de voet van de Bavelse Berg een dubbele bomenrij met hieronder struiken planten. Uiteindelijk zullen deze uitgroeien tot een hoogte waardoor het zonnepark niet meer zichtbaar is vanuit de omgeving. De groenaanplant komt aan de oostzijde en zuidzijde van de Bavelse Berg. De bestaande hoge wilgen aan de zuidzijde worden behouden. Een aanzicht van de uiteindelijke situatie is te zien op een van de plaatjes op <https://rooftopenergy.nl/zonneparkbavelseberg>. De nieuwe groenaanplant wordt in het plantseizoen aangebracht. Dit betekent dat de groenaanplant niet direct na de oplevering van het zonnepark wordt geplant, maar in het najaar. Zo wordt de aanplant de beste condities gegeven goed te wortelen en uit te groeien. De verwachting is dat in het najaar, in het begin van het plantseizoen, de bomen en struiken geplant zullen worden.

Andere vragen?

Heeft u andere vragen? Ga naar www.breda.nl of neem contact op via www.breda.nl/contact, [twitter@breda](https://twitter.com/breda), WhatsApp 06 – 46 66 26 66, facebook Gemeente Breda of bel 14 076.

De Gemeente Breda publiceert lokale informatie ook op overheid.nl. Wilt u Breda Berichten en/of andere lokale informatie digitaal ontvangen, dan kunt u zich abonneren op de e-mailservice van overheid.nl of de app Over uw buurt downloaden. Ga naar www.overheid.nl (klik op "Berichten over uw buurt").

Visualisaties gemeente Breda

Huidig zicht

Zicht bij volgroeide aanplant

Zicht bij volgroeide aanplant in winter